

ver overbevist om, at selve mit Standpunkt er vigtig — jeg har havt saa megen Leilighed til at udtale mig derom her i dette Thing, at jeg tror, det vilde være at lægge for meget Beslag paa det høie Things Opmerksomhed, og at jeg vilde trætte det, naar jeg nu igjen vilde udvilde mit Standpunkt. Jeg vil desuden forsaavidt mindre have Grund dertil, som der jo for mig vil være tilstrækkelig Foranledning til at udvilde det, naar det Dieblit kommer, da jeg nærmere skal motivere det Endringsforslag, som jeg allerede forrige Gang, da jeg havde Ordet, har bebudet. Imidlertid tror jeg dog, at jeg maasse kan gjøre nogen Nytte i den Retning, som det ærede Medlem for Aalborg Amts 5te Valgkreds ønskede, og jeg skal derfor, uden særlig at gaa ind paa mit Standpunkt, som jeg forudsætter er det ærede Thing tilstrækkelig og fuldstændig bekendt, kortelig angive Raaden i den Rantegang, ved hvilken jeg er kommen til det Standpunkt med Hensyn til Forsvarsvæsenet, hvorpaa jeg staar, og tillige udtale for det ærede Medlem, at naar han vil følge den samme Rantegangs Raad, tror jeg ogsaa, han vil være i Stand til at kunne danne sig selv en klar, selvstændig og tydelig Mening om Forholdene.

Naar vi nemlig, mine Herrer, ville optaste os det Spørgsmaal, hvorledes vi skulle ordne vort Forsvarsvæsen, saa kan det ikke nytte Noget at begynde med at forlange Kjendskab til de politiske Forhold, saa kan det ikke nytte at begynde med at forlange at faae at vide, om det er til Søire eller Venstre, vi have Fjender, thi hvad der er Ven idag, kan være Fjende imorgen. Staternes Venstres retter sig efter Staternes Interesse. Staternes Venstres gives ikke for vor Skyld, men for deres egen Skyld, og at bygge derpaa kan ikke nytte, thi det er at bygge paa Sand, det er at bygge paa en Grundvold, der skifter Dag for Dag. Det, som vi først maa klare os, mine Herrer, naar vi ville komme til en Erkjendelse om Forsvarsvæsenets Ordning, er det Spørgsmaal, hvad vi egentlig tilsigte at opnaa ved samme. Vilde vi have en Hær og Flaade for at lade den deltage som Kontingent i en europæisk Krig, eller vilde vi have, at vor Hær og Flaade kun skulle være til vort Selvforsvar. Det er dette Spørgsmaal, som de Herrer, der ønske at gaa alvorlig ind paa Forsvarsvæsenet, først maa klare sig. For min Person staar det klart, at man vilde bygge paa en usikker Grundvold, naar man vilde bygge paa den Tro, at vor Hær og Flaade under visse Forhold skulde gjøres til et Kontingent; thi det, som det i et saadant Tilfælde gjælder om, er, at man sikker sig og slutter sig til den Rette. Thi hvem er den Rette? Det er den Seirende; men det kan let være, at Sympathien kunde være paa den ene Side og Seiren paa den anden; det kunde let være, at det var en for usikker Grundvold at bygge vort Lands Fremtid paa, at den Regjering, der tilfældigvis i et kritisk Die-

blit maatte være tilstede, gjættede rigtig med Hensyn til, hvem der blev den Seirende. Derfor, mine Herrer, er det første Spørgsmaal, der maa klares, det: Skal det være en Udsvikling af vort Forsvarsvæsen, for at vi kunne afgive et Kontingent, der kan kaste et Lod, om end kun et lille, i Bøgtkaalen med Hensyn til Begivenhederne i Fremtiden, eller skal det være en Hær og en Flaade, som kun er mentet paa at være til Selvforsvar. Jeg tvivler nu ikke paa, at Balget i den Henseende bliver det Sidste. Dersom man kommer til den Erkjendelse, at Hæren og Flaaden bør være udelukkende til Selvforsvar, saa maa vi, naar vi forfølge Rantegangen videre om, hvorledes vi skulle ordne vort Forsvarsvæsen, ikke være angstelige for at se hen til, ligeoverfor hvem det er, at vort Forsvar skal indrettes. Det kan ikke nytte Noget at indrette sit Forsvarsvæsen for et enkelt bestemt Tilfælde, at sikre sig blind derpaa og sige: Der er Faren, og andetsteds er der ingen Fare. Nei, lad os se paa, hvem der kan angribe os, saa ere vi sikke paa at faae dem med, som virkelig vilde gjøre det. Naar vi saa spørge, hvem der i dette Dieblit kunde angribe os, saa er det klart, at det er de 4 Stormagter, England, Frankrig, Rusland og Tyskland. Det er altsaa ligeoverfor deres Angreb, at vort Forsvarsvæsen maa indrettes. Disse 4 Magter have til Angrebsmidler større Hære, end vi have, ligesom de ogsaa have Flaader, der ere større end vor. Den yngste af disse Flaader, nemlig den tyfste Flaade, har, naar vi se hen til de Skibe, der blive færdige iaar, 12 Pantserfibe færdige og 2 Pantserkorvetter under Arbeide. Vi have i Alt, Stort og Smaat medregnet, 7 Pantserfibe færdige, og vi have intet under Arbeide. Den tyfste Flaade, mine Herrer, er den mindste af disse Stormagters Flaader. Jeg tror derfor, at det ikke vil være vanskeligt at besvare det Spørgsmaal: Vilde vi ligeoverfor en af disse Magter, som kunne angribe os, og om hvilke vi altsaa maa sige, at de kunne blive vore eventuelle Fjender, kunne gjøre Regning paa at have Gneherredømmet i vore Farvande. Jeg vil bede ærede Medlemmer, som vilde danne sig en klar og selvstændig Mening om Forsvarsvæsenet, at undersøge dette Punkt, og jeg tror, at det ikke vil være vanskeligt for dem i saa Tilfælde at komme til en Erkjendelse. Jeg tror ogsaa, at de samme ærede Medlemmer vilde være istand til at kunne uddrage nogen Slutning om, hvorvidt det vil være muligt, dersom vi maa erkjende, at vi ikke mere have Gneherredømmet i vore Farvande, atter at kunne tilveiebringe det. Jeg beder Dem i saa Tilfælde blot at se hen til en Sammenligning mellem vor Flaade og den yngste af de nævnte Flaader, nemlig den tyfste Flaade, og mellem vort Forsvarsbudget og det tyfste Marinebudget. Saa meget erindrer jeg, at det tyfste Marinebudget er over dobbelt saa stort som vort Budget til Hær og til Flaade, Befæstninger, til Finantslovene